

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

EM 2018/168
30.10.18
Múte Bourup Egede

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges til EM2019 at udarbejde en redegørelse, der skal udpege og identificere erhvervspotentialer for fiskeriet og det landbaserede erhverv i Sydgrønland.

(Medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

I vores vidstrakte land som kan vise sit barske ansigt og som kan være så vidunderlig, lever vi omgivet af mange ressourcer. Ganske ligesom vores forfædre som også har levet af landets ressourcer.

Hvis vi skal give vores lands vigtigste ressource, nemlig os mennesker, bedre levevilkår samt håb, sådan at de får vilje til at være med til udvikle og løfte samfundet, giver dette en stor forpligtelse til os alle. Vi er i besiddelse af ressourcerne, lad os finde kompromisset, lad os finde ud af hvad vi er sammen om, sådan at landets befolkning får håb og vilje til at løfte i flok.

Uanset hvor i landet man bor er det nødvendigt at have gode rammer for udvikling. Vi folkevalgte er dem der skal lægge rammer for disse. Hvis ikke vi har vilje til at gøre dette så vil mange af vores medborgere som har masser af ressourcer, mangle muligheder til at være med til at løfte det land vi bor i.

Vores land har uanede muligheder. Alle vores lands regioner har samme eller forskellige særegne udviklingspotentialer, som vi lette vejen til vores selvstændighed, såfremt vi har vilje og inddrager andre i planlægningen. Dette er også noget vi må gøre hvis vi skal vende affolkningen.

Lad os bruge unge såvel de gamle med visioner for fremtiden og lad os øge folks visioner om fremtid og nyskabelse gennem bedre udnyttelse af de eksisterende ressourcer.

For at kunne udvikle erhvervslivet i samfundet er samarbejde og samhandel med udlandet vigtige. Vi skal bane vej for borgere der ønsker at blive iværksættere og der er gode rammer fra det offentlige og god vilje til samarbejde med udlandet vigtige.

Sydgrønland har lige så gode muligheder som resten af landet – den har særlige muligheder – som du og jeg kan være sammen om at udvikle, såfremt vi ikke fokuserer for meget på vore uenigheder, men tager udgangspunkt i, hvad vi kan blive enige om. Affolkningen skal standses og der må ikke blive flere forladte boliger. Lad os give folk mulighed for at kunne vende udviklingen.

Inuit Ataqatigiit indbyder alle partier og hele samfundet til samarbejde for at udvikle Sydgrønland samt resten af landet for at kunne skabe en optimisme og større vilje til at løfte i flok end nu.

Vi grønlandere har indtil nu for det meste levet af vores levende ressourcer. Og sådan vil det fortsætte i et stykke tid endnu.

Inuit Ataqatigiit ønsker at takke forslagsstiller Aqqaluaq B. Egede for at fremsætte et forslag som kræver at man skaber grundlag for en udvikling i Sydgrønland.

Det vil være naturligt at skabe rammer for en udvikling af de levende ressourcer i Sydgrønland. Fiskeri som har været indtægtsgrundlaget i Sydgrønland har næsten været stået stille, men nu langsomt er begyndt at udvikle og dermed skaber optimisme. Det lys og optimisme der blev skabt ønsker Inuit Ataqatigiit at fremme.

Vi indbyder jer alle der har en vilje til at udvikle fiskeriet, for disse gæve borgere i syd, har gennem mange år levet af fiskeriet. Vi anser en udvikling af rejefiskeriet som en mulighed i Sydgrønland, i stedet for at tildeling af en såkaldt forsøgskvote som nu har strakt sig i efterhånden adskillige år. Muligheder som fiskerne kan løfte og som kan skabe arbejdspladser på land.

Vi ønsker at være med til at stifte et fiskeri og levnedsmiddeludviklings- og uddannelsessted. Vi har allerede Inuili som er levnedsmiddelsuddannelsessted og videreudvikling af denne er en oplagt mulighed.

Vi tror på, at landbrug, selvforsyning og husdyrhold kan udvikles mere i forhold til i dag. Vi ved at vi har mange dygtige indenfor landbruget som ønsker at udvikle erhvervet, men at disse bremses af mange forhindringer. Lad os holde op med at stille forhindringer; lad os i stedet skabe rammer om udvikling. For et selvstyrende land skal udvikle sit erhverv. Lad os arbejde for, at minimere afhængigheden af importerede varer.

Turismen er oplagt at skulle udvikle. Sydgrønland er for nylig blevet optaget i Unescos verdensarvsliste. Turismeerhvervet og borgerne kan allerede mærke stigende interesse for området. Det håb det er tændt der, må vi alle bane vej for at kunne udvikle sig.

Geoturisme er en oplagt mulighed der kan udvikles i Sydgrønland. Vi anser de hjemmehørendes initiativ her i sommers for at kunne udvikle denne turismeform som et godt initiativ. Disse har meldt ud, at der er stor interesse for at skulle starte for alvor næste år.

Minedrift er en af mulighederne i syd. Desværre fokuserer man for meget på en plan der skaber stor splid hos befolkningen, hvor man i Kuannersuit vil bryde uranholdige mineraler med stor indhold af flour samt andre svært nedbrydelige mineraler, hvor minen ønskes skabt på et sted nær det sted hvor udviklingen af levnedsmiddeleerhvervet finder sted.

Inuit Ataqatigiit er helt klar over at man ved at vi ikke ønsker at deltage i initiativer der skader andre erhverv. Derfor fastholder vi vores beslutning og kan forsvare dette. For de hjemmehørende i syd kan ikke foretage udvikling i levnedsmiddel- og fiskerierhvervet samt i andre erhverv på grund af den usikkerhed som Kuannersuit projektet medfører. Lad os fjerne den usikkerhed og skabe en udvikling som hele samfundet kan enes om.

De hjemmehørende kan i de små starte småskalaprojekter med smykkested samt andre mineraler. Lad os blot nævne smykkestenen Tugtupit, som har så stor en efterspørgsel udefra, at alt hvad der brydes og slibes bliver solgt. Vi har ligeledes stor tiltro til guldprojekter som de hjemmehørende arbejder med helt fra bunden af.

Vi ved at hele kommunalbestyrelsen i Kommune Kujalleq ønsker at være med i mineprojektet i Killavaat Alannguat. Lad os tage imod dette projekt som stiler efter at skulle beskæftige og uddanne lokale, og selvfølgelig er en opfyldelse af råstofloven en betingelse for projektet. Lad os standse Departementet for Erhvervs krav om forarbejdning på stedet som vil resultere i massiv forurening af svært nedbrydelige kemikalier og i stedet fokusere på realistiske planer. Lad os på samme måde finde vej for de andre muligheder.

Lad os i tæt samarbejde med borgerne i Sydgrønland og sammen med Kommune Kujalleq udvikle fiskeriet og arbejdspladser på land. Lad os vende de senere års stagnation med en udvikling som samfundet kan samle sig omkring og lytte til det håb der er skabt. Lad os bruge de hjemmehørendes styrker i udviklingen, og samarbejde med folk udefra hvor det er nødvendigt. Der er mange muligheder – udover det jeg har nævnt foroven – som kan udvikles.

Med disse bemærkninger støtter vi forslaget og henviser den til relevant udvalg, hvor vi inviterer jer til sammen at finde områder hvor partierne kan mødes.